

Naziv kolegija: Metoda ankete

Nastavnici:

dr. sc. Benjamin Čulig, red. prof. (zimski semestar)

dr. sc. Krešimir Kufrin, izv. prof. (ljetni semestar)

Napomena: studenti mogu slušati kolegij ili u zimskom ili u ljetnom semestru.

Oba nastavnika izvode kolegij prema istom programu.

ECTS-bodovi: 6

Jezik: hrvatski

Trajanje: jedan semestar (zimski, ljetni)

Status: Izborni kolegij za studente/studentice sociologije i drugih studijskih grupa.

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno.

Uvjeti za upis kolegija:

- Studenti/studentice jednopredmetnog studija: položeni ispiti iz kolegija "Osnove sociološke statistike 1", "Osnove sociološke statistike 2", "Uvod u znanstveno istraživanje".
- Studenti/studentice dvopredmetnog studija: položeni ispiti iz kolegija "Osnove sociološke statistike" i "Uvod u metodologiju društvenih istraživanja".
- Studenti/studentice drugih studijskih grupa mogu upisati "Metodu ankete" ako su položili kolegije adekvatnog sadržaja (statistika, uvod u metodologiju).

Cilj kolegija: Polaznici se upoznaju s temeljnim pojmovima vezanim uz nacrt istraživanja primjeren kvantitativnim metodama na primjeru metode ankete. Uče i usvajaju konceptualne pretpostavke i elemente konstrukcije instrumentarija za istraživanja u kojima se koristi metoda ankete. Putem redovitih tjednih zadataka vježbaju konceptualizaciju, operacionalizaciju i konstrukciju različitih tipova instrumenata pogodnih za primjenu putem metode ankete. Polaznici se osposobljavaju za samostalno izvođenje svih faza nacrta istraživanja vezanih uz kvantitativne metode s posebnim osvrtom na metodu ankete.

Uloga kolegija u ukupnom kurikulumu: Kolegij omogućuje primjenu znanja i vještina stečenih u nastavi ranije odslušanih metodologijskih kolegija ("Osnove sociološke statistike 1", "Osnove sociološke statistike 2" i "Uvod u znanstveno istraživanje" /jednopredmetni studij/ odnosno "Osnove sociološke statistike" i "Uvod u metodologiju društvenih istraživanja" /dvopredmetni studij/), unapređuje ih te razvija znanja, sposobnosti i vještine koje su pretpostavka znanstvene upotrebe metode ankete .

Znanja, sposobnosti i vještine stečene u okviru kolegija nužan su ili izrazito poželjan preduvjet rada na metodološkim kolegijima koje studenti/studentice mogu upisati na višim semestrima ("Konstrukcija i evaluacija mjernih instrumenata", "Odabrana poglavlja statističke analize", "Istraživački projekt") te olakšavaju rad na drugim kolegijima u okviru kurikuluma studija sociologije.

Korištene metode: Predavanja uz PowerPoint prezentaciju, vježbe koje se izvode uz pomoć nastavnika, vježbe koje se izvode samostalnim radom studenata/studentica (zadaje), seminarska izlaganja rezultata samostalnog rada studenata/studentica.

Sadržaj kolegija – tjedni raspored rada:

Tjedan:	Predavanja	Seminari	Vježbe
1. 4P+0S+0V	<p>Opće informacije o kolegiju i upoznavanje polaznika s obvezama</p> <p>Pojam i kratki historijat metode ankete; Vrste anketnih istraživanja; Područja primjene metode ankete; Metoda ankete kao znanstvena metoda; Neznanstvena anketna istraživanja; Prednosti i nedostaci metode ankete u odnosu na druge (kvalitativne i kvantitativne) metode sociološkog istraživanja; Etički standardi i profesionalne norme u anketnom istraživanju; Anketno istraživanje i demokratski proces</p> <p><i>Zadaća 1 – Komentar anketnog istraživanja objavljenog u novinama</i></p>	–	–
2. 0P+4S+0V	–	Prezentiranje odabranih zadaća 1	–
3. 2P+0S+2V	<p>Uzorak i populacija; Pojam i vrste uzoraka; Reprezentativnost uzorka; Pristranost uzorka; Varijabilnost uzorka; Veličina uzorka; Pogreška uzorka; Generaliziranje rezultata s uzorka na populaciju</p>	–	Neznanstvena anketna istraživanja – analiza odabranih primjera anketnih upitnika/pitanja
4. 4P+0S+0V	<p>Struktura procesa istraživanja; Nacrt istraživanja kao temeljni obrazac uporabe kvantitativno–deduktivnog istraživačkog pristupa; Teorijsko–konceptualni i operacionalni nacrt istraživanja; Konceptualizacija, operacionalizacija i konstrukcija instrumenata</p> <p><i>Zadaća 2 – Formuliranje prijedloga anketnog istraživanja</i></p>	–	–
5. 2P+1S+1V	<p>Definiranje predmeta, svrhe i ciljeva istraživanja; Planiranje anketnog istraživanja; Priprema terenskog rada; Izrada pratećih dokumenata i protokola; Obuka i nadzor anketara</p> <p><i>Zadaća 3 – Teorijske elaboracija predmeta istraživanja</i></p>	Prezentiranje i komentar odabranih zadaća 2	Obuka i nadzor anketara

6. 2P+2S+0V	Teorijsko–konceptualni nacrt istraživanja; Konceptualna shema; Definiranje osnovnih i izvedenih pojmova <i>Zadaća 4 – Izrada konceptualne sheme istraživanja i njezino obrazloženje</i>	Prezentiranje odabranih zadaća 3	–
7 0P+4S+0V	–	Prezentiranje odabranih zadaća 4	–
8. 2P+0S+2V	Pojam i vrste hipoteza; Primjeri valjanih i nevaljanih hipoteza <i>Zadaća 5 – Formuliranje hipoteza</i>	–	Formuliranje hipoteza
9. 2P+0S+2V	Odabrani primjeri konceptualizacije	–	Formuliranje hipoteza
10. 2P+2S+0V	Odabrani primjeri konceptualizacije	Prezentiranje odabranih zadaća 5	–
11. 4P+0S+0V	Pojam mjerenja i mjernog instrumenta; Pojam, vrste i evaluacija metrijskih karakteristika mjernih instrumenata; Operacionalne definicije; Indikatori; Varijable <i>Zadaća 6 – Definiranje populacije i uzorka istraživanja</i>	–	–
12. 2P+0S+2V	Vrste instrumenata u anketnim istraživanjima; Prednosti i nedostaci pojedinih tipova pitanja; Tipične pogreške u postavljanju anketnih pitanja; Valjanost anketnog upitnika <i>Zadaća 7 – Operacionalizacija (izrada anketnog upitnika)</i>	–	Pogreške u formulaciji anketnih pitanja
13. 2P+1S+1V	Odabrani primjeri operacionalizacije <i>Zadaća 8 – Recenziranje anketnog upitnika</i>	Prezentiranje odabranih zadaća 7	Operacionalizacija
14. 2P+1S+1V	Odabrani primjeri operacionalizacije	Prezentiranje odabranih zadaća 7	Operacionalizacija
15. 0P+0S+4V	–	–	Predaja završnog rada; Završna diskusija i evaluacija kolegija

Literatura:

A. Obvezatna

Milas, Goran (2005). **Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima**. Jastrebarsko: Naklada Slap. (poglavlje 14)

Supek, Rudi (1981). **Ispitivanje javnog mnijenja**. Zagreb: SNL. (prvi dio, poglavlja III.–X.)

Nastavni materijali dostupni preko sustava Omega

B. Dopunska

Fink, Arlene (1995). **The Survey Kit**. Sage Publications, Inc.

Schuman, Howard i Stanley Presser (1982). **Questions & Answers in Attitude Surveys. Experiments on Question Form, Wording and Context**. Thousand Oaks [etc.]: Sage Publication.

Sudman, Seymour i Norman M. Bradburn (1982). **Asking Questions. A Practical Guide to Questionnaire Design**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Način polaganja ispita: Ispit se polaže usmenom obranom prethodno predanog pisanog rada. Na konačnu ocjenu utječe i rad tijekom semestra (bodovi dobiveni ocjenom zadaća).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: kvalitativna i kvantitativna evaluacija na kraju semestra.

METODA ANKETE
– DODATAK SYLLABUSU: UVJETI ZA POTPIS; BODOVANJE
ZADAĆA I ZAVRŠNOG RADA; ODREĐIVANJE KONAČNE OCJENE –

Uvjeti za potpis:

- nazočnost na najmanje 70% nastavnih termina
- svih osam prihvaćenih zadaća, predanih/izloženih u zadanom roku

Bodovanje zadaća:

- 0 bodova – neprihvatljivo slabo napisana zadaća, vraćena na doradu
- 0.5 boda – zadaća prihvatljive kvalitete
- 1 bod (ili više) – izvrsno napisana zadaća

BODOVANJE ZAVRŠNOG RADA (UKUPNO 32 BODA):

Maksimalan broj bodova	Poglavlje
6	1 TEMA I PREDMET ISTRAŽIVANJA, ISTRAŽIVAČKA PITANJA
2	1.1 Tema istraživanja
2	1.2 Predmet istraživanja
2	1.3 Istraživačka pitanja
3	2 CILJEVI ISTRAŽIVANJA
3	3 POPULACIJA I UZORAK ISTRAŽIVANJA
9	4 TEORIJSKO-KONCEPTUALNI MODEL ISTRAŽIVANJA
5	4.1 Teorijska elaboracija teorijsko-konceptualnog modela
2	4.2 Hipoteze
2	4.3 Konceptualna shema
9	5 ANKETNI UPITNIK
2	6 POPIS KORIŠTENE LITERATURE

Konačna ocjena:

Da bi student/studentica mogao/mogla biti ocijenjen/ocijenjena, mora:

- zadovoljiti uvjete za dobivanje potpisa
- predati potpun i pozitivno ocijenjen završni rad (više od 17 bodova).

Konačna ocjena odredit će se na temelju zbroja bodova stečenih na temelju zadaća i završnog rada na sljedeći način:

BROJ BODOVA	KONAČNA OCJENA
0–17	nedovoljan (1)
17.5–21	dovoljan (2)
21.5–25	dobar (3)
25.5–29	vrlo dobar (4)
29.5 ili više	izvrstan (5)

METODA ANKETE

- DODATAK SYLLABUSU: ZAVRŠNI RAD – ŠTO, KAKO I DO KADA TREBA NAPRAVITI?

Najkraće: trebate izraditi teorijsko–konceptualni nacrt istraživanja te ga operacionalizirati kroz anketni upitnik.

KAKO TREBA BITI STRUKTURIRAN RAD?

NASLOVNA STRANICA:

- a Lijevo gore treba stajati:
Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za sociologiju
Metoda ankete
dr. sc. Krešimir Kufrin, izv. prof.
- b Na sredini stranice treba stajati:
*Naslov istraživanja: **odrediti naslov prema temi istraživanja***
(Naslov treba biti precizan i obuhvatan – iz njega treba biti jasno što je predmet istraživanja)
- c Desno dolje treba stajati:
Ime i prezime studentice/ studenta
Datum predaje rada.

1 TEMA I PREDMET ISTRAŽIVANJA, ISTRAŽIVAČKA PITANJA

- 1.1 **Tema istraživanja.** Naznačite opću temu istraživanja, obrazložite zašto istraživanje te problematike smatrate relevantnim te odredite svrhu istraživanja. (*do 1.5 str.*)
- 1.2 **Predmet istraživanja.** Navedite na što se konkretno – u okviru opće teme istraživanja – fokusira vaš rad. Ukratko opišite koje aspekte pojave kanite istraživati. (*do 1 str.*)
- 1.3 Navedite opća **istraživačka pitanja** od kojih istraživanje polazi i nastoji na njih odgovoriti. Istraživačka pitanja u pravilu su nešto manje konkretna i specifična od hipoteza – jedno istraživačko pitanje može rezultirati nizom hipoteza. (*do 1 str.*)

2 CILJEVI ISTRAŽIVANJA (*do 1 str.*)

Koji su neposredni ciljevi koje kanite ostvariti svojim istraživanjem? Općenito se razlikuju sljedeće vrste ciljeva:

- a. **teorijsko–konceptualni:** novo/drukčije definiranje pojmova, izrada klasifikacija i taksonomija, provjera/testiranje teorije;
- b. **metodološki:** izrada i provjera instrumenata
- c. **deskriptivni:** opis istraživane pojave
- d. **eksplikativni:** objašnjenje istraživane pojave
- e. **praktični/operativni:** prijedlog mjera za rješavanje nekog društvenog problema

O vašem istraživanju ovisi koje od navedenih ciljeva ćete navesti i obrazložiti. Možda nisu svi gore spomenuti ciljevi relevantni. **Ciljeve navedite konkretno!**

3 POPULACIJA I UZORAK ISTRAŽIVANJA (do 1 str.)

Navedite koja je **populacija** istraživanja (o kome želite zaključivati?).

Navedite **veličinu i tip uzorka** koji kanite koristiti i **obrazložite** odabir.

Kako ćete odabirati **ispitanike** u uzorak?

4 TEORIJSKO–KONCEPTUALNI MODEL ISTRAŽIVANJA

4.1 Teorijska elaboracija teorijsko–konceptualnog modela (2–3 str.)

Opisati teorijsko–konceptualni model istraživanja. **Razradite “zavisni“ sklop** varijabli te definirajte osnovne i izvedene pojmove toga sklopa. Navedite varijable **"nezavisnog" sklopa** ("eksplanatorne", prediktorske" varijable) i obrazložite njihov odabir.

4.2 Hipoteze (1–2 str.)

Navedite hipoteze koje kanite testirati. Varijable koje stavljate u hipoteze moraju biti u teorijsko–konceptualnom modelu. Broj hipoteza ovisi o modelu, no ne trebate ih navesti više od 20. Ako je model opsežan ne morate navoditi sve moguće hipoteze, ali u tom slučaju nastojte da ne budu sve "na isti kalup".

4.3 Konceptualna shema (1–2 str.)

Shematski prikazite teorijsko–konceptualni model. Ako je potrebno, prikazite shemu na nekoliko stranica da bi bila preglednija.

5 ANKETNI UPITNIK S PITANJIMA ZAVISNOG SKLOPA

Trebate izraditi cijeli anketni upitnik.

Pripazite na **grafički prijelom** – mora biti uredan, intuitivan i privlačan (ili barem: neka ne bude odbojan), što bliži obliku u kojem bi se koristio za anketiranje. Uključite i sve potrebne **upute ispitanicima i anketarima**.

6 POPIS KORIŠTENE LITERATURE

U popisu literature navedite **sva djela koja ste koristili u pisanju rada**, a svakako trebaju biti navedena ona koja u tekstu **citirate ili se na njih referirate**.

Literaturu valja citirati po **standardima koji važe za časopise Hrvatskog sociološkog društva**. Možete npr. koristiti *Upute autorima* tiskane u svakom broju časopisa “*Socijalna ekologija*”.

ROK ZA PREDAJU RADA

Rad mora biti predan najkasnije sedam dana prije posljednjeg ispitnog termina, kako bih ga mogao pažljivo pročitati i ocijeniti. **Rad se usmeno brani**, što mora biti obavljeno **do kraja ispitnog roka**.

NEKI TEHNIČKI DETALJI

Koristite pismo **Ariel** veličine **11 točaka**. Numerirajte poglavlja i potpoglavlja u skladu sa zadanom strukturom rada.

Na svakoj stranici ostavite **desnu marginu od 5 centimetara**, kako bih imao gdje upisati primjedbe. Ostale 3 margine neka iznose **2 cm**.

Za **tekst** koristite **puno poravnanje** (Alignment: Justified) i **jednotruki prored** (Line Spacing: Single).

Naslove i podnaslove odijelite od teksta **dvostrukim proredom** i za njih koristite masno pismo (**bold**).

Numerirajte stranice i zaklamajte papire. Ne trošite pare na uvez.

Rad treba biti napisan bez pravopisnih i gramatičkih pogrešaka. **Nepismeni radovi vraćat će se na doradu bez da su pročitani i komentirani**.

Osobitu pozornost posvetite **navođenju izvora** koje ste koristili. Koristite li dijelove tuđeg teksta, definicije, sintagme i sl. obvezno navedite izvor. Izvor valja navesti u zagradi, gdje osim prezimena autora treba stajati i godina izdanja djela se stranica na koju se referirate. Doslovno navedene dijelove teksta označite navodnicima. **Plagiranje u završnom radu rezultirat će uskraćivanjem potpisa**.

KONZULTACIJE

Tijekom ispitnog roka konsultacije ću održavati **u uobičajenom terminu**. Ukoliko vam taj termin ne odgovara, javite se telefonom ili e-mailom, pa ćemo dogovoriti neki drugi.

Kako bismo uštedjeli vaše i moje vrijeme, molim vas da se pripremite za konsultacije kako biste bili u stanju jasno definirati problem koji želite prodiskutirati.